

Pellon seurakunta Puitesuunnitelma

2022 – 2028

Jumalaa ei voi rakastaa ohi ihmisen.
- Piispa Mari Leppänen

Puitesuunnitelman johdanto

Kirkon strategiaa vuoteen 2026 mukaillen on valittu *Ovet auki* –teema

Tausta-ajatuksena on, että laadimme selviytymisstrategiaa;

Suunnitteleme reittiä hyvään tulevaisuuteen – historiaa ja juuria kunnioittaen, nykyhetki rohkeasti kohdaten.

Koronapandemia on ravisuttanut turvallisuudentunnetta, mutta auttanut myös keskittymään oleelliseen. Kriisiaikana on yhdistettävä voimavaroja ja katsottava riittävän pitkälle tulevaisuuteen, jotta toivon näköala erottuu kirkaana.

Puitesuunnitelman rinnalla laaditaan kiinteistöstrategia.

I Ovet auki muutokselle

Kohtaamisen näkökulma

- Seurakuntalaisuus on muutoksessa; osallisuus ja toimijuus vahvistuvat
- Kirkossa ei ole auttajia ja autettavia, vaan sisaria ja veljiä; kukin vuorollaan on Kristus lähimmäiselleen
- Erityisesti tässä nopeiden muutosten maailmassa tarvitsemme toisiamme, jotta kohtaamme Kristuksen

Palvelun näkökulma

- Kuinka vastaamme eri ikäryhmien muuttuviin tarpeisiin
- Kuinka palvelemme riittävän hyvin myös muuttuvissa olosuhteissa
- Kuinka tavoitamme ja myös tiedotamme mahdollisimman kattavasti

Resurssien riittävyyden näkökulma

- Priorisointi
- Pällekkäisyyksien karsiminen
- Projekt- ja kausiluontoinen työskentelymalli
- Kiireettömyys antaa viestin arvostuksesta ja luo turvalliset puitteet kohtaamiseen ja palveluun

Edellisen strategian jälkeiset muutokset

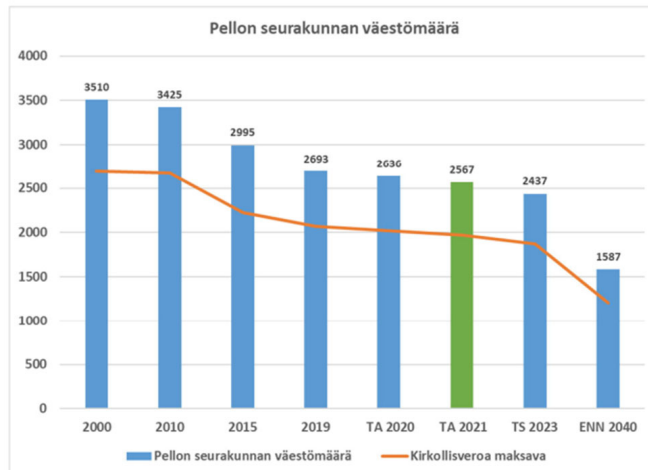
Kokonaiskirkon tasolla

- Merkittävät muutokset jäsenyydessä ja sitoutuneisuudessa
- Taloudessa
- Myös suhtautuminen kirkkoon toimijana on muuttunut; vetäytykö kirkko marginaaliin, altavastaajaksi?
- Saavutettavuuden, tietosuojan, digitaalisen viestinnän ja väestörekisterin vaatimusten muutokset

Omassa seurakunnassa

- Väestö rakenne ja jäsenkehitys, taloustilanne
- Muutokset ovat aiempaa nopeampia ja arvaamattomampia; muuttoliikkeen, pandemian, polarisaation jne. vaikutuksesta
- Muutoksiin on reagoitava nopeasti ja joustavasti; kokeiltava rohkeasti, mikä meillä – juuri nyt – toimii
- Samaan aikaan vastattava myös paikallisten tarpeiden ulkopuolelta asetettuihin vaatimuksiin

Jäsenmäärän muutos

Kirkkoon kuulumis-%
2021/ 78,3 %

2019/ 79,8 %

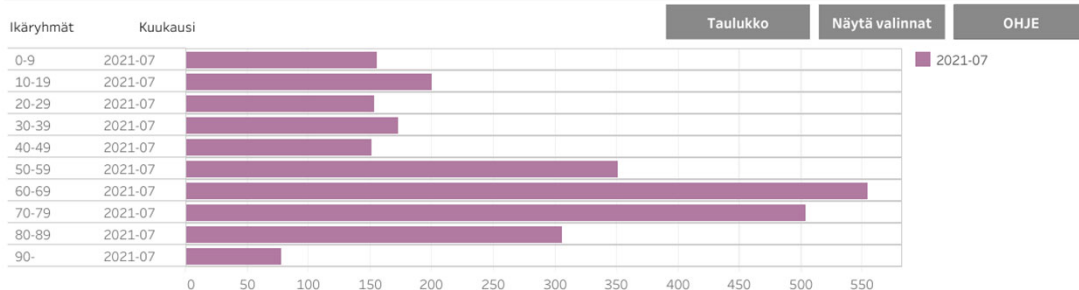
2015/ 82,7 %

2010/ 86,0 %

2006/ 89,4%

Jäsenmäärä ikäryhmän mukaan

Jäsentilasto

Pello; Vuosi: 2021; Ikäryh: ; Näytettävä tieto: Jäsenmäärä

HUOM: Alle kuuden hengen luvut näkyvät nollana, jolloin summat eivät välttämättä täsmää kokonaismääriin.

Nykyinen toimintaympäristö

Seurakunnan perustehtävään sidotun toiminnan jatkuvuus tulee taata, mutta sen lisäksi toimintaa pitää myös kehittää, muokata ja hioa, jotta kotiseurakunta ja sen jäsenyys koettaisi yhteiskunnan ja paikkakunnan muutosten keskellä edelleen merkityksellisenä. Mikä on välttämätöntä, syvää ydintä ja aarretta ja mitä sen esillä pitämiseen tarvitsemme? Mikä on sellaista, mistä voimme luopua ilman, että menetämme jotain ainutlaatuisuudestamme?

Kun talouden näkymät koronan myötä ovat vielä aiemmista ennusteistakin heikentyneet, niin tilanteeseen on välttämätöntä reagoida mittavilla säästötoimenpiteillä. Edes hiipumisen tai heikkenemisen edessä tulevaisuudennäkymän ei tarvitse herättää pelkoa, vaan ennemminkin avoimuuden tahtotilaa ja innostusta nähdä ja tehdä tuttuja asioita uudella tavalla.

Valoa

- Seurakuntaa paikallisena toimijana pidetään arvossa ja luotettavana yhteistyötahona
- Toiminnan määrästä ja / tai laadusta ei olla ensisijaisesti valmiita tinkimään.
- Etäyhteyksien kanavien löytyminen koronan pakottamana

Varjoja

- Tyhjenevät ympäristökylät
- Ikäihmisten yksinäisyys
- Lasten ja nuorten suhteellinen osuus väestöstä alati laskeva; yksinäisyyden ja syrjäytyneisyyden kokemukset

Nykyiset resurssit ja muutosten arviointi

Niukkenevien resurssien äärellä on yhdessä kysyttävä, käytämmekö resursseja parhaalla mahdollisella tavalla vastaamaan seurakuntalaisten tarpeisiin.

Henkilöstö

- Laaja-alaisesti osaava ja sitoutunut henkilöstö
- Pienillä toimintamäärärahoilla tehdään suhteessa paljon, eli tavoitavuus ja kohtaamisten määrä on suuri
- Työhyvinvoinnin ja jaksamisen kysymykset
- Koulutustarpeet esim. viestinnässä ja uusien ohjelmistojen käytössä
- Eläköityminen
- Vaihtuvuus, rekrytoinnin haasteet
- Palkkaus, kirkon työn ja pienen seurakunnan kiinnostavuuden heikkeneminen

Kiinteistöt ja talous

- Hanke- ja tarvekartoituksessa on arvioitu toimitilojen käyttöaste ja kunto
- Lähivuosien aikana suunnitteilla joidenkin kiinteistöjen myynti
- Huomioitava korjausvelka; huolehditaan toiminnan kannalta oleellisten kiinteistöjen hyvästä kunnosta ja tehdään ajanmukaiset saneeraussuunnitelmat
- Kirkkotilan muutostarpeet huomioon
- Hautausmaat; tilan tarpeeseen vaikuttaa Rovaniemellä toimintansa aloittava krematorio
- Veroprosentin (1,6) mahd. muutostarve

II Ovet auki toiminnalle

Kohtaamisen näkökulma

- Näkökulman muutos työntekijäkeskeisyydestä seurakuntalaisuuteen
- Yksilön mahdollisuus kokea, että hän on tervetullut ja että häntä tarvitaan!
- Osallisuus ja yhteys
- Ilo ja toiveikkaus

Palvelun näkökulma

- Toiminta riittävän monipuolista
- Kaikki ikäryhmät huomioiden
- Kirkko levähdyspaikkana ja pyhän kohtaamisen paikkana
- Seurakuntayhteys arjen voimavarana

Resurssien riittävyyden näkökulma

- Keskitymme siihen, mikä on seurakunnan ydintehtävää
- Käytämme kekseliäästi uusia kanavia, keinoja, 'kieliä'
- Näemme myös seurakuntalaiset resurssina
- Millaiset seinät tai puitteet tukevat toimintaa?

Perustehtävän selkeys

Seurakunnan "perusliike" on alttarin ääreen ja siitä ihmisten luo. Kokoonnumme alttarin ympärille, mutta edesautamme pyhän kohtaamista myös kaikkialla siellä, missä ihmiset arkeen elävät.

Julistus

- Pidetään esillä sitä, mikä on meidän uskomme ydintä
- Luotetaan siihen, että juuri evankeliumin sanomaa ihmiset myös kaipaavat; se on aarteemme, jota muualta ei löydä
- Kristus kohdataan yhteydessä, lähellä ja kaukana olevien kanssa kuormat kantaen ja leipää jakaen

Kutsuminen

- Kutsutaan Jumalan yhteyteen ja rohkaistaan välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta
- Kutsutaan ihmisiä toimijoiksi ja rakentamaan siltaa tulevaisuuteen
- Kutsutaan virvoittumaan ja virkistymään
- Kutsutaan elämään evankeliumia todeksi oman arjen keskellä

Toimintaa määrittelevät arvot

Toimintaamme määrittelee usko Jumalaan, joka on läsnä luomassaan maailmassa. Kristuksen kohtaamme erityisesti kärsivän ihmisen elämäntilanteessa – siellä, missä ollaan marginaalissa tai missä ääntä ei saada kuuluville.

Seurakunta, Kristuksen ruumis, on pyhien yhteyttä, joka eletään todeksi jokaisen kristityn elämän askelissa.

Yhteisen pappeuden perusteella syvennämme osallisuutta ja vahvistamme seurakuntalaisuutta.

Kristilliset perusarvot

- Ilosanoma, armo
- Kaste- ja lähetyskäsky, missionaarisuus
- Ihmisarvo, kaiken elämän kunnioittaminen

Yhteys ja osallisuus

- Kirkon kontekstuaalisuus
- Paikallishistoria
- Aito dialogi, siltojen rakentaminen
- Kristityn identiteetin tukeminen

Työmuodot käsi kädessä

Työalakohtaisesta ajattelusta kohti yhteistä työnäkyä

Kohtaava ja kokoava toiminta on yhteistä.

Entiset työalasektorit ovat menneisyyttä; nyt ja tulevaisuudessa näkökulmia yhteiseen toimintaan ja yhteyteen:

- Kasvatus
- Diakonia
- Musiikki
- Viestintä
- Jumalanpalvelus- ja hartauselämä

Näkökulmat ovat joustavasti toisiinsa linkittyneitä, jolloin tasa-arvoisesta yhdessä tekemisestä voi tulla entistä monipuolisempaa.

Etsivä ja jalkautuva työ on yhteistä

- Huomioidaan eri ikäiset seurakuntalaiset
- Huomioidaan ne, joiden ääni ei kuulu ja jotka eivät näy
- Mahdollistetaan kontaktien syntymistä ja syventymistä seurakuntaan ja seurakuntalaisten välillä
- Viestitään, että ovi seurakuntaan on auki jokaiselle, ilman ehtoja
- Käytetään Internetin mahdollisuuksia viestin viemisessä "perille" saakka

III Ovet auki yhteistyölle

Kohtaamisen näkökulma

- Naapuriseurakuntien väliset koulutukset ja eri työntekijäryhmien neuvottelupäivät
- Käytetään laajasti ja rohkeasti seurakuntalaisten osaamista
- Yhteistyötä toteutetaan seurakuntien omaleimaisuutta arvostaen.

Palvelun näkökulma

- Diakoniatyön ja kunnan sosiaalitoimen tiivis yhteistyö tulee näkyväksi eri sektoreilla;
- Perhetyö, Varhaiskasvatus, Kouluyhteistyö, Nuorisotyö, Mielenterveystyö, Omaishoitajat, Vammaispalvelut, Laitosasumisen yksiköt, Ikäihmisten palvelut, Saattohoito

Resurssien riittävyyden näkökulma

- Ylitornion, Pellon ja Kolarin seurakunnat toteuttivat yhteistyö- ja rakenne- muutoskyselyn. Sen tulos oli myönteinen yhteistyön jatkamisen, ja jossain määrin myös syventämisen, suhteen.
- Mitä voimme tehdä – suunnitella ja toteuttaa - yhdessä tai edes rinnakkain, jotta vältetään (turhalta) päällekkäisyydeltä?

Osittain ulkoistetut tukipalvelut

Tukipalvelut mahdollistavat seurakunnan hengellisen tehtävän toteuttamisen. Kun henkilöstön määrä on pieni, on ulkoistaminen myös riskinhallintaa.

Taloushallinto

- Kirkon Palvelukeskus (KIPA) vastaa pääkirjanpidosta
- Ylitornion seurakunnan kanssa sopimus talouspäällikön asiantuntijapalveluiden ostosta

Henkilöstöhallinto

- Palkkahallinto KIPA:ssa
- Työhyvinvointiin panostettava erityisesti muutosten keskellä; työntekijät ovat toiminnan tärkein resurssi!

Kiinteistö- ja hautaustoimi

- Yhtenäistetään hautaustoimen käytäntöjä; työn ohjaaminen ja sijaistaminen sujuvampaa
- Talouspäällikkö laatii kiinteistöstrategian ja käyttää tarvittavaa ulkopuolista asiantuntija-apua

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Oulun aluekeskusrekisteri, OAKR

Kirkon palvelukeskus, KIPA

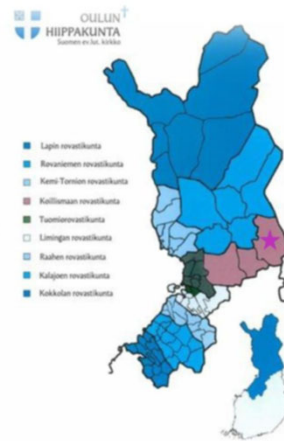
Pellon kunta:

- Mitä kunta ja seurakunta voivat suunnitella ja toteuttaa yhä tiiviimmin yhdessä?
- Valtiolliset ym. juhlapäivät
- Kulttuuritoimi
- Henkinen hyvinvointi
- Kriisivalmius

Lapin sairaanhoitopiiri ja LKS

Järjestöt: MLL, SPR, partio, Lapin musiikkiopisto,

Pappilanpuisto Pyrevä, Länsirajan Kennelkerho ja urheiluseurat.

© Pellon Seurakunta 2021

Yhteistyömuotojen kehittäminen

Jo olemassa olevien yhteistyömuotojen kehittäminen

- Talous- ja henkilöstöhallinnon asiantuntijatehtävät Ylitornion seurakunnan talouspäälliköltä
- Kiinteistötyön yhteiset koulutuspäivät ja tapaamiset
- Virastopalvelujen toimintojen yhtenäistäminen
- Toimistosuhteiden sijaisjärjestelyt

Uusien verkostojen luominen

- Mahdollisuus tiimityöhön yli seurakuntarajojen; kollegiaalisuus tuo iloa ja innostusta
- Mahdollisuus yhteistyöhön toiminnallisesti eri työmuotojen ja naapureiden kesken
- Mahdollisuus työkiertoon tai yhteisiin työntekijöihin

Yhteisöllisyys voimavarana

- Yhteydet paikallisiin järjestöihin ja yrityksiin (ovat eräänlainen moottori seudun elinvoimaisuudelle)
- Kuinka säilyttää - tai tuoda - yhteisöllisyys sinne, missä kärsitään yksinäisyydestä?
- Rukoilevia kristittyjä on kaikkialla – ei vain siellä, missä on seurakunnan työntekijä tai toimitila

Yhteistyömuotojen kehittäminen

Suurten rakenteellisten muutosten aika on väistämättä edessä, mutta milloin ja millaisena?

- Kokonaiskirkon tilanne on vahvassa muutoksessa
- Oman hiippakunnan ohjaavia suuntaviivoja odotellaan
- onko esim. tarkoitus tulevaisuudessa yhdistää seurakuntia vai muodostaa laajoja seurakuntayhtymiä...

Odotellessa jatkamme yhteistyön "kevytversiota"

- Taloushallinnon yhteistyötä
- Työntekijävaihtoa (sijaistukset ym.)
- Pitkällä aikavälillä kevytrakenteen yhteistyömuodot saattavat tuoda taloudellista säästöä
- Yhteistyöllä on myös itseisarvoa; se on työväline ja näkökulma seurakunnan olemukseen
- Yhteistyö vahvistaa, avartaa ja innostaa

Yhteisöllisyys ja yhteistyö tehdään näkyväksi myös viestinnässä

- Vahvistetaan some-kanavien käyttöä ja teknistä osaamista
- Viestinnässä ja tavoittavuudessa saadaan näkyvyyttä enemmän, kun yhdistetään osaamista
- Tiedostetaan seurakunnan rooli oman seudun vaikuttajana ja ihmisten tukijana
- Toimitaan Tornionjokilaakson *meän yhteishengessä*

Meille tärkeitä avainsanoja

Olemme lähimmäisenrakkauden yhteisö, joka rohkaisee luottamaan siihen, että ihmisen elämä ei ole pelkästään omien voimien varassa.

Koonti luottamushenkilöiden ja henkilöstön työskentelystä

Vahvuutemme;

Yhteisöllisyys ja talkoohenki

Aktiiviset seurakuntalaiset

Ihmisläheisyys

Seurakuntamyönteisyys

Hyvä yhteistyökyky

Hyvät yhteistyöverkostot

Hyvä sijainti Jokivarren yhteistyölle

Vahvat hengelliset juuret

Evankeliumia pidetään esillä

Ehtoollinen ja yhteys

Monipuolinen toiminta

Huomioidaan kaiken ikäiset

Tavoitetaan ja kutsutaan

Kuunnellaan toiveita ja tarpeita

Toimivat, siistit kiinteistöt

Huolenaiheemme;

Jäsenmäärä ja ikärakenne

Taloudelliset resurssit supistuvat

Kylien toiminta hiippuu

Yksinäisyys, syrjäytyneisyys

Vapaaehtoisten määrä vähenee

Jaksaminen ja sitoutuminen

Maallistuminen

Nuorten osallistuminen

Seurakunnan imago?

Työntekijöiden jaksaminen

Työn kuormittavuus

Pienillä resursseilla paljon toimintaa

Muutosvastarinta

Muutosta ei nähdä mahdollisuutena, vaan uhkana

Mahdollisuutemme;

Yhteistyön lisääminen

Naapuriseurakuntien, kunnan ja

järjestöjen kanssa

Seurakuntalaisten osallisuus

Vapaaehtoistyön arvostus

Työntekijät seurakuntalaisten tukena

Digitalisaatio

Tavoittavuus laajenee

Tekninen osaaminen ja viestinnän taidot

Joistain kiinteistöistä luopuminen

Jalkaudutaan sinne, missä ihmiset ovat

Olemme osa maailmanlaajaa kirkkoa

Meidät tunnistaa rukouksesta ja

lähimmäisenrakkaudesta

Rakennetaan siltoja

Miten tästä eteenpäin?

Strategia on avoin prosessi, jonka toteuttamisen yksityiskohdat määritellään vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelmaa laadittaessa.

On kyettävä muuttamaan suuntaa ja tehtävä korjausliikkeitä sekä seurakunnan toiminnassa että yhteistyön rakenteissa.

On myös katsottava puitesuunnitelman yli, sitä seuraavaan tulevaisuuteen.

Uskomme mukaan Kolmiyhteinen Jumala on läsnä luomakunnassaan lempeänä ja hyvää tahtovana. Hän on ollut jo ennen meitä, ennen kirkkoa. Saamme luottaa siihen, että hän kannattelee ja ohjaa meidät tulevaan.